

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ НОВОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

Анотація. Запропоновано структуру бізнес-плану нового технологічного процесу, в якому в якості нового продукту виступає новий технологічний процес. Також було розглянуто його основні розділи.

Аннотация. Предложено структуру бизнес-плана нового технологического процесса, в котором в качестве нового продукта выступает новый технологический процесс. Также были рассмотрены его основные разделы.

Annotation. The paper presents the structure of a business plan of the new process, which as a new product supports the new process. Its main sections are also reviewed.

Ключові слова: бізнес-план, бізнес-процес, планування діяльності підприємства, інвестиційні витрати, інноваційний проект, економічна ефективність.

Кожен підприємець, починаючи свою діяльність, повинен ясно представляти потребу на перспективу у фінансових, матеріальних, трудових та інтелектуальних ресурсах, джерела їх отримання, а також уміти чітко розрахувати ефективність використання ресурсів у процесі роботи фірми. Важливим елементом планування, який вирішальною мірою може передбачати реакцію підприємства на вимоги зовнішнього середовища та підтримувати його відповідну поведінку на ринку, є бізнес-планування [1].

Питанням складання бізнес-планів присвячено дуже багато робіт зарубіжних та вітчизняних учених-економістів: К. Кіпермана, Н. Крилової, Ліпсіса І. В., Львовського Г. Д., Маркової В. Д., М. Муллей, Пальчик О. І., Г. Пітерса, Полякова А. Р., Х. Роузена, Скірко Ю. І., Р. Уотермена, В. Хруцького та ін.

Разом з тим багато проблем, що пов'язані з бізнес-плануванням, не тільки не досліджені, але й не поставлені. Так, у наукових дослідженнях відсутні роботи, які б комплексно розглядали проблему бізнес-планування розвитку підприємств у сучасних умовах, не визначено вплив бізнес-плану на розвиток підприємства.

Зробивши аналіз бізнес-плану ПАТ "Великобурлуцький сироробний завод", було зроблено такі висновки:

бізнес-план не оформлено в належному вигляді – немає розмежування на розділи, оформлено у вигляді звіту;

на початку бізнес-плану не зазначено мету проекту, його новизну, основні переваги та найважливіші техніко-економічні показники;

інформація в бізнес-плані розташована не послідовно і в неналежному виді;

недостатньо досліджено конкурентоспроможність товару, що виробляється на підприємстві;

надано недостатньо інформації про прогресивність технології виробництва.

Аналіз ринку сирів показує, що є достатня їх пропозиція на світовому ринку та в Україні. Попит на сири та їх споживання щорічно збільшується. Сир в Україні, хоча й вважається продуктом масового споживання, проте завдяки високій ціні ще продовжує залишатись урбаністичним продуктом, оскільки основними споживачами його (90 %) є мешканці міст [2]. Основним імпортером українського сиру завжди була Росія. Його поставки в Росію становили до 95 % від усього експорту сирів з України. Але на цей час Україна більш ніж наполовину скоротила постачання сиру в Росію через претензії до якості продукції з боку санітарної служби Росії [3].

Для того щоб в подальшому не виникало проблем з вітчизняними споживачами сиру та іноземними імпортерами необхідно вдосконалювати технологію виробництва цього продукту. Такого роду роботи тягнуть за собою неабиякі фінансові інвестиції. Тому доречною є розробка бізнес-плану нового технологічного процесу.

Метою даного розділу є наукове обґрунтування бізнес-плану нового технологічного процесу. Особливістю нового продукту є новий технологічний процес.

Упровадження цього бізнес-плану на підприємстві дасть змогу захопити більш широку аудиторію покупців продукції і в подальшому отримати більш високий прибуток, що дозволить покращити становище підприємства. Але також потрібно враховувати, що як і будь-який інноваційний проект, цей бізнес-план на початковій стадії впровадження потребує значних інвестиційних вкладень. Тому доречним є розрахунок економічного ефекту та строку окупності прийнятого технологічного рішення.

Розглянувши різні типи та структури бізнес-планів, можна зробити висновок, що бізнес-план нового технологічного процесу повинен містити такі розділи [4]:

1. Резюме.
2. Дослідження ринку.
3. Маркетинговий план.
4. Виробничий план.
5. Організаційний план.
6. Фінансовий план.
7. Оцінка ризиків.
8. Додатки.

Автором було докладно розглянуто головні аспекти даного бізнес-плану, а саме:

маркетингові дослідження;

обґрунтування стратегії освоєння ринку;

передбачувані інвестиційні витрати та економічний ефект від упровадження цього проекту.

Маркетингові дослідження. В Україні виробництво сиру освоєно у ХХ столітті. Тепер виробництво сирів у країні здійснюється більш ніж 150 підприємствами, 2/3 із них виробляють тверді сичужні сири, решта – м'які та перероблені (плавлені) [5].

Основними регіонами в Україні, які забезпечують ринок сирами, є Полтавська, Житомирська, Сумська, Запорізька області. Особливо не забезпечений ринок сирів продукцією власного виробництва Автономної Республіки Крим, Донецької, Луганської та Закарпатської областей, у яких виробляється з розрахунку на одну особу від 3 до 30 разів менше сирів, ніж у середньому по Україні [6].

Усього на виробництво сиру в Україні використовується близько 6,0 % молока від його загальної кількості. Питома вага сирів, що випускаються ПАТ "Великобурлуцький сирзавод", складає 0,7 %, а обсягів переробки молока – 0,3 % від загальної кількості молока, що переробляється в Україні [2].

Стратегія освоєння ринку. Внаслідок виконаного дослідження ринку сирів в Україні та вивчення реальної можливості зростання міжнародної торгівлі цим видом продукції можна рекомендувати надання ринковій економіці більш необхідної гнучкості, що особливо актуально в час розширення асортименту цієї групи товарів, поліпшення його якості. Тому на ПАТ "Великобурлуцький сирзавод" необхідно вдосконалювати технологію виробництва сиру задля того, щоб:

- розширювати свої ринки збуту продукції;
- зайняти більшу частку ринку України;
- збільшити експорт товару за кордон.

Передбачувані інвестиційні витрати. У цьому розділі необхідно розрахувати вартість сировини та матеріалів, собівартість продукції, відпускну ціну, вартість обладнання, виробничих будинків і споруджень, а також необхідні інвестиційні витрати для реалізації проекту [3].

Для оцінки економічної ефективності запропонованого бізнес-плану необхідно розрахувати розмір кредиту і виплат за ним, річний прибуток від реалізації проекту, період окупності вкладених інвестицій та чисту поточну вартість проекту.

Наук. керівн. Омелаєнко Н. М.

Література: 1. Тарасюк Г. М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз : навч. посібн. / Г. М. Тарасюк. – К. : Каравела, 2006. – 280 с. 2. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування : навч. посібн. / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболев, Г. О. Швидаченко та ін. – 2-ге вид., доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 379 с. 3. Гетало В. П. Бізнес-планування : навч. посібн. / В. П. Гетало, Г. О. Гончаров, А. В. Колісник. – К. : Професіонал, 2008. – 240 с. 4. Таряник О. М. Проблеми фінансового планування в країнах з ринковою економікою // Економіка. Фінанси. Право / О. М. Таряник, А. Ю. Перетяцько, О. Г. Збицька. – 2006. – № 12. – С. 30–33. 5. Рудольф Ф. Бізнес-план: Профессиональная подготовка и убедительная презентация / Ф. Рудольф, С. Лихтенберг. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2004. – 208 с. 6. Балюк В. В. Бізнес-планування інвестиційних проектів / В. В. Балюк // Финансовые риски. – 2004. – № 2. – С. 71–89.